

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felélős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előrefizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata 12 fillér.
Többzsöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Rimaszombat diszpolgárai.

A városi képviselőtestület által egyhangu határozattal diszpolgárrá választott báró *Fejérváry Géza* honvédelmi- és *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszternek február hó 28-án nyújtotta át Budapesten egy deputáció a diszpolgári oklevelet

A *Hámos László* főispán, *Farkas Ábrahám* orsz. képviselő és *Bornemisza László* alispán által vezetett küldöttséget a miniszterek együttesen fogadták lekötelező szívélyességgel a közoktatásügyi miniszterium fogadó termében.

A küldöttség tagjai voltak: *Baksay István*, kir. tanácsos. *Bodor István*, dr. *Baksay Dezső*, dr. *Cziner Miksa*, *Farkas Zoltán*, *Hamaliár Lajos*, *Józsa Antal*, dr. *Kármán Aladár*, dr. *Kovács László*, *Marton János*, *Molnár József*, *Szabó Elemér*, *Varga Lajos*, dr. *Verecs Samu*.

A fogadó teremben egy asztalra elhelyezték a két remek művű diszpolgárat, s aztán bevonult a deputáció s félkört formálva, kilépett az első szónok: *Molnár József*, ki *Fejérváry* báróhoz a következő magas szárnyalású gyönyörű beszédet intézte:

„*Nagyméltóságú magyar királyi Honvédelmi Miniszter ur! Kegyelmes urunk!*

Rimaszombat város közönsége tiszteletteljes üdvözlétnél elmondása mellett gondosan kerülni óhajtok minden szóvirágot; nincsen ilyenre szükség, mert nagyméltóságod tetteinek minősítése nemcsak a mai kor történetének lapjaira van felírva már, de azok nagyrésze szíveinkben is él beszélő, lelkesítő példa gyanánt. Nincsen szükség szóvirágra azért sem, mert a katonai szolgálatban s a polgári kötelesség becsülettel teljesítése mellett elért sikerek és eredmények méltó jutalmaként Nagyméltóságod kedvelt egyéniségét legmagasabb és legilletékesebb helyről érkezve, a kitüntetések egész csillag-ésője ragyogja már körül.

Mi nem keressük a feltűnést, a hatást; a mi régi tösgyökeres magyar polgárságunk ott a végvidéken nem is abból az anyagból van teremtve, a melyik a szavakban keres tetteinek támaszt; erőink, eszközeink teljesen hiányoznak ahhoz, hogy Nagyméltóságod kitüntetések számát szaporítsuk egygyel. Mi csak azt óhajtuk kérésellen egyszerűséggel elmondani, személyesen hozott határozatunkkal csak azon tény mellett kívánunk bizonyosságot tenni, hogy nem feledjük a multat, tudjuk azt, hogy Nagyméltóságod boldog emlékü édes atyja vármegyénk területéről indulva el, kezdette meg azt a fényes eredményekben gazdag katonai pályát, melynek 50 évét szemet elkápráztató fényvel s szívet megkapó melegséggel ünnepelte egész ország, s hogy Nagyméltóságod a mi közönségünk szívet is meghódította egészen.

Nem a férfi erőiben, becsületben, kristálytisza tündöklő kardjával, nem is kizárólag általában elismert országos nagy érdemeivel, de azzal a jó szívet, melynek megnyilatkozásairól megyénk és városunk területén Nagyméltóságodnak közöttünk élő tiszteletreméltó rokonai sok kedves részletet tudnak elbeszélni.

Nem feleltük még el az aggodalmak azon nehéz óráit sem, midőn egy betegszoba felett, melyben az ország első katonája kereste és mindnyájunk öröme meg is találta a gyógyulást; százezrek buzgó imájával egybe-forrva, ott órkodott a legjobb király atyai gondoskodása és figyelme.

Kétszeresen szeretjük meg azt, a kit féltünk!! Midőn tehát Nagyméltóságodnak megyénkhez intézett leiratából megismertük felénk irányuló melegebb jóindulatát, önként támadt szíveinkben azon óhaj, hogy a magyar hazafias közművelődési ügy szolgálatában, egyik örálló helyén édes magyar nyelvünknek, Nagyméltóságod, mint a magyar állam katonai erejének, hatalmának leghivatottabb képviselője álljon élünkön, s legyen a küzdelemben társunk, vezetőnk, büszkeségünk.

Ilyen érzelmekek hozzuk diszpolgári oklevelünket, s nyújtjuk át tiszteletteljesen, azon szívből fakadó óhaj-tással, hogy annak elfogadása — habár csak pillanatokra is — szerezzen Nagyméltóságodnak olyan igaz örömet, a melyet az átadáskor érezünk mi, azzal az óhaj-tással, hogy ezen oklevél legyen írásbeli bizonyítéka állandóan annak, hogy Nagyméltóságod magas személyét széles e hazában, a meddig az Isten szabad napjának meleg sugara magyar földet csókol, minden vidékről a legjobb emberek tiszteletteljes ragaszkodásának s meleg szeretetének életet adni óhajtó meleg érzete veszi körül, azzal az óhaj-tással végül, mely bizonyára milliók szívében fog visszhangot kelteni, hogy Nagyméltóságodnak a trón és

nemzet részére egyenlően szükséges munkaerjét, egészségét mindnyájunk igaz öröme a Gondviselés még nagyon hosszú ideig tartsa meg, éljen soká és boldogul!!

A miniszter mélyen megilletődve hallgatta a szívhez szóló szép beszédet s körülbelül így válaszolt.

„*Tisztelt uraim! Kedves Polgártársaim!*

Szónokuk valóban szívemhez szólott, ékes beszédét meghatottan hallgattam s a legőszintebb hálámát fejezem ki kedves megemlékezésükért.

Bár családomban ősi fészke Sárosvármegye, de egy része gömörvármegyei s atyám is Rozsnyón született. A vármegye szíves volt őt 1820-ban a gárdába felküldeni s ezzel megállapította atyám katonai pályáját, melyen ő sok dícsőséget aratott. A vármegyéhez engem is a legbensőbb érzelmek szála fűznek, mert hiszen 46—47 év előtt a megyében s különösen Rimaszombatban igen kellemes időket töltöttem. Kétszeres hálával fogadom a város közönségének rokonszenvét s jól tudom, hogy ha polgártér az a kitüntetés, hogy a legnagyobb megtiszteltetés jelképe: a cserkoszorút átnyújtják, ez nagyon megbecsülendő. Előttöm kétszeresen becses a kitüntetés, mert egy öreg katonát ért, ki közpályáján igen sok kellemetlenségnek volt kitéve. Mindezt kárpótol az, hogy betegségem és jubileumom alkalmával oly szívreható és lélekemelő volt a szeretet, ragaszkodás és rokonszenv megnyilatkozása az ország minden részéből, hogy én arra büszke leszek, a mig élek.

Mikor Isten kegyelméből felépültem betegségemből, Gömör megye közönsége az elsők között volt, akik meleg szeretettel üdvözöltek s jókívánásaikat kifejezték.

Most pedig a vármegye székhelye: Rimaszombat tisztel meg a polgári kitüntetések legszebbikével, mikor diszpolgárrá választott; az a kedves kis város, amelyhez engem ifjúkori kellemes emlékek fűznek. Fogadják legmélyebb hálás köszönetemet a multban és most tapasztalt figyelmükért és rokonszenvükért s kérem, hogy e köszönetemet és legmelegebb érzelmeimet küldöik előtt is tolmácsolni sziveskedjenek.”

A lelkes éljenzés lecsillapulta után dr. *Kovács László* városi főjegyző intézte a következő lendületteljes, szónoki hévvel előadott beszédét *Wlassics Gyula* kultuszminiszterhez:

„*Nagyméltóságú magyar királyi vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur! Kegyelmes urunk!*

Szabadalmas Rimaszombat rendezett tanácsú város közönsége képviselőiben járulunk ez alkalommal Nagyméltóságod elé, hogy e város képviselőtestületének Nagyméltóságoddal hivatalos uton már közölt határozata alapján kiállított diszpolgári oklevelet ünnepélyesen átnyujtsuk.

Az igaz s őszintén érzett hála vezérelte városunk képviselőtestületét akkor, midőn egyhangu lelkesedéssel meghozta azon határozatát, melylyel Nagyméltóságodat a város diszpolgárai sorába választotta, írta és iktatta.

Az a hálaérzet volt a lelkes határozat meghozatalának vezéresillaga, mely minden magyar ember lelkében lebegős lánggal ég akkor, mikor Nagyméltóságodnak a magyar nemzeti művelődés, a magyar kultúra felvirágoztatása érdekében kifejtett áldásos működése dús gyümölcsöt látja.

Ma már széles e hazában, annak legféltreesebb Kicsiny falujától a százezrek lakta nagyvárosig, mindenütt szilárd talajon áll a magyar nemzeti közművelődés szent ügye, s ebben Nagyméltóságod ható, alkotó és gyarapító munkálkodásának oroszán része van.

Eme nagy, a nemzeti őserő kifejlését, édes hazánkban a többi nagy kultúr nemzetek mellé emelését ezéző ernyedetlen munkálkodás nyomán kél az elismerés nagy jutalma mindenütt, nová a tudomány és művészetnek Nagyméltóságod által oly magasan lobogtatott fátylaja bevilágít.

Ezen elismeréssel rójjá le a magyar nemzet hálája adóját!

De valamint a Nagyméltóságod bölcs intézkedései vidékek, városok, községek szerint felosztva mozdítják elő a magasztos célt, a magyar nemzeti kultúra kiépítését, ugy azon nemes törekvés méltó jutalma, az elismerés koszoruja — is azon virágokból fonódik egészszé, melyek egy-egy kulturális intézmény létesítésekor az annak áldásaiban részesített lelkes polgárok hálás szívéből fakadnak!

Nagyméltóságod bölcs gondoskodásából ma már Rimaszombat város kulturális intézményei is oly szilárd alapokra vannak fektetve, melyeken kellőleg kiépítve, — hatalmas tényezői lesznek Nagyméltóságod nemes törekvése diadalra juttatásának, városunk földrajzi fekvésénél fogva pedig hivatászerűleg daczolhatnak majd a nemzetiségi törekvések hullámeréseivel.

Egyesült protestáns főgymnasiumunk a Nagyméltóságodtól nyert bőkezű segélylyel rövid idő alatt a kor igényeinek mindenben megfelelő kényelmes elhelyezést nyer; községi iskolánk ma már be van illesztve az egységes állami szervezet keretébe; polgári leányiskolánk állami kezelésbe vétele pedig folyamatban van.

Mindezen bölcs intézkedések áldásos volta fokozott halára kötelezi városunkat, mely földrajzi elhelyezésénél fogva a magyarságnak védbástyául, a magyar nemzeti művelődés terjesztésénél egy messze terjedő vidékre kiinduló pontul szolgálni van hivatva.

Ezen mélyen érzett hála volt indító oka városunk közönsége azon tényének, hogy az elismerés koszorújához egy virágot nyújtva, Nagyméltóságodat egyhangu lelkesedéssel városunk diszpolgárává választotta.

Midőn azért kedves megbízatásunkban eljárva, az érzett hála megnyilatkozásának eme külső jelvényét, Nagyméltóságodnak szabadalmas Rimaszombat rendezett tanácsú város diszpolgárává történt megválasztásáról szóló oklevelet átnyújtani szerencsénk van, annak kegyes fogadását kérve, küldöink nevében és hálás szívünk ragaszkodásával őszintén kívánjuk, hogy Nagyméltóságodnak a magyar nemzeti közművelődés szent ügye érdekében kifejtett nemes törekvése mindig találja meg méltó jutalmát a nemzet elismerésében s hogy Nagyméltóságod munkás életét az oly lelkesedéssel gondozott ügy érdekében Isten sokáig tartsa meg.”

Wlassics miniszter így válaszolt: „Kedves Polgártársaim! Fogadják legmélyebb köszönetemet azért a nagy kitüntetésért, melylyel engem Rimaszombat — e derek város — lelkes közönsége megtisztelt.

A ki a politikai pályán működik, annak sikeres tevékenysége szempontjából jelentékeny súlyt kell fektetni arra, hogy gyökere legyen a nemzet talajában, a polgárság közérzéseiben. Hogy ez Gömörvármegyében megvan, annak legszebb bizonyítéka és elismerése az átnyújtott diszpolgári oklevél.

A legszebb tervek is csak ugy valósíthatók meg, ha a munkást a polgártársak szeretete veszi körül; ennek pedig nem az elismerés a rugója, de ha az intenciók elismerését látjuk, az buzdit, lelkesít a további munkára.

Érzem, hogy az a magas kitüntetés, melylyel engem Rimaszombat város megtisztelt, nemcsak felemel, de kötelez is s ígérem önöknek, hogy különösen kulturális téren ép oly teljes melegséggel és odaadással fogok megtenni mindent, a mit lehetek, mint önök közül akárki, mint Rimaszombatnak akármely más polgára, aki e városnak érdekeit szíven viseli.

Kulturális szempontból fölötte fontosnak és szükségesnek tartom, hogy a vidéki városok gyarapíttassanak, s bármennyire szeretem is a fővárost, a vidéki centrumok megerősítését, magyarrá tételét — mint az általános kulturpolitika keretébe beillesztett egyik sarkalatos pont megvalósítását — keresztülvieendőnek tartom, mert az így megerősített városok a magyarság és magyar faj supremáciáját lépésről-lépésre hódítva viszik tovább a környékükön lévő nemzetiségi területekre.

A polgártársaim részéről nyert kitüntetésért ismételtelen mély hálámát fejezem ki; a hálaérzetet fokozza s a kitüntetését kétszeresen kedves teszi azon tény, hogy ez a honvédelmi miniszter urral egy olyan férfival együtt ért, kihez — most már meglehetősen hosszúra terjedt miniszterségem ideje alatt — nemcsak politikai együttműködésünk, de a legmélyebb tisztelet és meleg barátság legszorosabb kötelekei is fűznek.

A derek város közönségének ismételtelen hálás köszönetet mondok s őszintén kívánom, hogy a város felvirágozzék, lakosai mindig jólétben éljenek!”

Lelkes éljenzés kísérte a szép beszédet, mely után a küldöttség tagjait *Hámos László* főispán bemutatta a minisztereknek, kik mindenkivel kezét szorítottak s élénken érdeklődtek a város viszonyai iránt, majd meghívták a küldöttséget a „Vadászkürt“ szállodába ebédre.

Itt egy külön teremben két órakor a miniszter házigazdák lekötelező szívélyességgel fogadták a vendégeket, kik között, a küldöttség tagjain kívül megjelentek: gróf *Andrássy Géza*, *Farkas Ábrahám*, *Fáy István*, *Kubinyi Géza*, *Putnoky Mór* és *Szentiványi Árpád* orsz. képviselők és dr. *Rényi József*, a kultuszminiszter titkára.

Rövid társalgás után elhelyezkedtek s külön teremben szépen terített asztalnál s a pezsgőnél felemelkedett *Józsa Antal*, általános figyelem és közbe-közbe sűrűn felhangzott lelkes éljenzések mellett mondta el a következő szép tósztot:

„*Mélyen tisztelt uraim!*

Rimaszombat város közönsége, minden rendű és rangú polgársága nevében köszöntöm ennek az ősi kis

városnak új fiát, nagy polgárát: *Fejérváry* báró, honvédelmi miniszter urat.

Köszöntöm a tiszteletnek és nagybecsülésnek amaz egyszerű, de nyílt és őszinte hangján, a mely, azt hiszem, egy ilyen demokratikus polgári kifüggetlésnek ünnepe, leginkább méltó éppen magához ahhoz a nagy államférfihoz, a kit országszerte úgy ismerünk, úgy tisztelünk, úgy szeretünk, mint a magyar lovagiasság, férfiaság és gallérságnak mintaképét, és a nyílt, egyenes, önértés és őszinte magyar karakter megtestesülését.

Ennek az államférfiúnak hervadhatatlan érdemeit, maradandó alkotásait majd csak a részrehajlatlan történetíró tudja igaz, tökéletes értékük szerint méltányolni és megbecsülni.

De már annyit mi, a jelenkor élő emberei is tisztán, világosan látunk, hogy ez az izig-veig tüneményes nagy magyar államférfi, eddig soha nem tapasztalt hatalmas erővel, kitartással és ragaszkodással törekedett megvalósítani azt a káprázatos szép tündéri álmot, a melynek neve: „honvédő magyar hadsereg.“

Es éppen ez a tisztán és világosan látó nemzeti öntudat élt a mi városunk közönségének szívében, midőn a tisztelet, hódolat és ragaszkodás megannyozott acélszálaival, a honvédelmi miniszter ur nagy nevét, az ő 50 éves multjának határkövével, most már külön is, örök időkre városunkhoz csatolta.

Azért a honvédelmi miniszterét, a kinek a politika szövevényes rengetegében talán lehetnek titkos vagy nyílt, elvi vagy személyes ellenfelei, de a kit még ezek az ellenfelek is *kénytelenek* tisztelni és becsülni; mert olyan az ő multja, jelene és egész nemes alakja, mintha csak ő róla írta volna a brittek nagy költője, hogy:

„Még a sötét tribunok is, a kik gyűlölik híred, mondják — szívük daczára: — Hála, hogy Rómának ilyen katonája van!“

Hála és dicsőség a magyarok Istenének, hogy ennek a hazának ilyen katonája, ilyen minisztere van.

Hála és dicsőség a hazafiúi szeretet és lelkesedés sugallatának, mely őt Rimaszombat város diszpolgárává avatta; annak a városnak diszpolgárává, melynek egész közönsége szívében és lélekben itt van most közöttünk, és a szeretet és tisztelet melegségének igaz lelkesedésével kívánja velünk együtt, hogy a város új fiát, új polgárát: *Fejérváry* miniszter urat tartsa meg nekünk a magyarok Istené sokáig!“

Élénk tapsvihar kísérte a felköszöntőt s a szónoknak a miniszterekkel együtt mindannyian szívesen gratuláltak.

Utána *Molnár József* köszöntötte fel *Wlassics* minisztert lendületes szavakkal ekkép:

„Mélyen tisztelt uraim!“

Legyen megengedve nekem, hogy a mai ünnepélyes s inkább felettébb megtisztelő vendéglátás során néhány rövid szóval bizonyosságot tegyek arról, hogy igaz magyar emberek vagyunk

Volt idő — én még gyermekkoromból emlékszem arra jól, — midőn ezt a kijelentést sóhajtsák nélkül nem tudtuk volna megtenni.

Tulajdonunk volt egy ezredév történetének minden dicsősége, az ragyogott felettünk, mint a napsugárban fürdő hegyorom; lent azonban sivár, vigasztalan volt a jelen; képző- és szepművészet, irodalom nem árasztották el világossággal, melegséggel a magyar földet; szobrászat, festészet nem volt, a költészetről néhány, a multat sirató visszaemlékezés, a zenéről egy-két szomorú dal tett csak bizonyosságot, azt sem mondhattuk el mindenkor nyíltan, csak ott, a hol senki nem hallotta.

Azután jöttek jobb idők.

A kiegyezés után hatalmas szellemi erők vették át a magyar közművelődés vezetését, lázas buzgalommal lett a legszükségesebb helyeken alapvető intézkedés téve annak fejlesztése céljából; de én azt hiszem, hogy a kezdeményezések tervszerű összhangba hozatala s a szepművészetek mindenik ágának magyar hazafias irányba terelése akkor kezdett megfigyelhető s mindnyájunknak jóleső eredményekben észrevehető lenni, midőn a közoktatásügy vezetése egyik tiszteletreméltó házigazdánk: *Wlassics* miniszter urnak jött kezébe.

Tavaszi kezdődött művelődésünk életében az egész vonalon, szép reménnyel biztató verőfényes tavasz.

Zeneköltő, festő, szobrász — az első lépéstől kezdve hivatása felé — érezhet maga körül magyar gondolatot, magyar felfogást.

Jöttek nehéz kérdések elő ujabbban is. Fenyegető jelenségek tüntek fel a magyar ember őseitől öröklött szabad gondolkodásának a láthatárán, úgy látszott, mintha alkonyodnék, mintha sötétedni akarna; akkor azután a törvényhozó testületben megenszült a magyar kultusz-miniszter szava, hallott tőle ország-világ olyan nyilatkozatokat, melyektől jóleső melegséggel dobban meg minden igaz magyar ember szíve; az aggodalom eloszlott, be lett bizonyítva, hogy a magyar embernek egyenes, becsületes gondolkodásába, három próbás, szinaranyat képező nemes szívébe és lelkébe hitvány sárhoz hasonló gyűlölködést s felekezeti türelmetlenséget vegyíteni nem lehet.

A közoktatásügyi miniszter ur ónagyméltóságára emelem poharamat.

Megnyilatkozásainak minden szava alapkö legyen abban az épületben, melyben születésre, nyelvre, felekezetre tekintet nélkül, jóleső melegséggel, testvéries munka mellett megfér az ország minden lakója.

Érje meg hazafias nagy kezdeményezéseinek óhajtott sikerét, elismerés, tisztelet mellett találjon munkája kísérőjéül széles e hazában meleg rokonszenvet, sok örömet, éljen sokáig!

A kerekded szép beszéd után mindenki sietett üdvözölni a népszerű minisztert.

Elsőnek válaszolt *Fejérváry* báró: „Boldognak érzem magamat — ugymond — hogy ma az én kedves polgártársaim között lehetek s kijelenthetem, hogy az a díszes okmány, melyet ma nekem Rimaszombat város közönsége nevében átnyújtott az én fiamnak és unokáimnak büszkesége lesz mindenkor. Az elhangzott gyönyörű beszédek után csak félve emelek szót s csak szerényen, de szívem igaz érzelmeivel mondom köszönetet s mélyen érzett boldogságomnak adok kifejezést azért, hogy önök közt itt lehetek, s megköszönve azt, hogy önök ide fáradtak, remélem és ígérem, hogy minél előbb visszahozhatom a látogatást Rimaszombatban!“ (Élénk felkiáltások: *Eljen! Szívesen látjuk!*)

A lelkes éljenzéssel fogadott szavak után *Wlassics* miniszter emelt poharat s ezeket mondotta:

„Csak ismétlhetem tisztelt uraim azokat — miket délelőtt a diszoklevél átnyújtásakor hangsúlyoztam; nem sablonszerű, ha azt mondom, hogy a miniszternek szükség van az elismerésre. Hiszen ugyanis azt mondják tréfásan, hogy azért van annyi miniszter, hogy legyen kit szidni! Ismétlem, hogy a polgártársak szeretetének és ragaszkodásának nyilvánítása előttem a legbecsebb, ami a további tevékenységre buzdít. Az én tárcám: a vallás- és közoktatásügyi tárcza, mely folyton Scylla és Charybdis között halad, a nemzet legérzékenyebb idegeit érinti s nekem büszkeségem, hogy Rimaszombat város közönsége az én munkásságomat elismerésével tisztelte meg.

Bocsásson meg nekem az én tisztelt tanfelügyelő barátom és a gymnasiumi igazgató ur, mikor azt mondom, hogy nemesak ők az én igazi munkatársaim, hanem a magyar városok, melyeknek ki kell fejteniök kulturális hatásukat.

Mindenki tudja, hogy az én béke-háborúmban: a kultur-háborúban nagy és fontos érdekek forognak kockán, ha a harcstéren elesnek a katonák s a csatát elvesztik, még az helyrehozható, de ha a kultur-háborúban sarkokba szorítanak bennünket, ott nincs feltámadás. Azért is kérve-kérlek mindenkit, hogy a kulturális törekvéseket támogassa, mert a társadalmi és állami egység csak úgy érhető el, ha azt a kultur-főlény glóriája övezi. Ez a nemzeti lét alapja. Ma már olyan megjegyezésedet célok és irányok vannak a kulturális téren, hogy a magyar fajiság alapjai meg vannak vetve. A fő az, hogy a vidéki városoknak, gőcpontoknak s a társadalomnak igazán magyarnak kell lenni!

Még egyszer köszönöm szíves megemlékezésüket s poharamat emelem Rimaszombat város fényes jövőjére, lelkes és hazafias közönségére, mely a kor szavát megértve, a kulturális haladásnak a magyar supremacia glorie-áját tűzte hazafias feladatává.“

Nagy óváció kísérte a miniszter remek beszédét.

Baksay István nem is álmodta, hogy a gymnasium valaha olyan nagy segítséget nyerjen, mint most a *Wlassics* utján. (*Wlassics* közbeszól: „Jó, hogy nem hallja a pénzügyminiszter!“) Az iskola nemsokára felépül s a márvány táblán meg lesz örökítve a miniszter neve, de ennél fényesebben, örökké kiolthatatlanul lesz neve beírva a polgárság szívébe. Ot élteti általános lelkesedés közepette.

Szentiványi Árpád az igazmondó, talpig gavallér és korrekt *Fejérváry*t köszönti fel, ki a jellem-szilárd, tisztességes férfiak prototypusa.

Bornemisza László alispán, mint a vármegye első tisztviselője, jól tudja, mennyire szokták megbecsülni a szeretetnek és ragaszkodásnak megnyilatkozását és tudja, hogy a miniszterek is kellően mérlegelik és megbecsülik azt. A vármegye közönsége nevében szép szavakkal, őszintén üdvözli őket és hangsúlyozza, hogy nálunk a társadalmi és politikai közéletben még meg van a tisztesség, s ha javainkat el is veszi a sors, de a becsületünk el nem veheti. Szívből örvendének, ha a tavasszal megtartandó örmünnepünkön szerencsénk lehetne a miniszterekhez. A vármegye fiait: az új diszpolgárokat élteti talpraesett szép toasztjában.

Kubinyi Géza *Fejérváry*t köszönti fel s elmondja, hogy akkor mondta *Fejérváry* a legszebb díkeziót, mikor ő a haldokló Jolsva város deputációját vezette hozzá. A honvédség ügyében jártak ott s esdve kérték a minisztert, hogy segítsen a városon. A miniszter válasza egy *könyvesep* volt: nemes szívének szemében ragyogó megnyilatkozása, mely aztán a honvédség sorsát Jolsván kedvezően döntötte el.

Dr. Veres Samu ezután a főispánt köszöntötte fel, körülbelül ezeket mondva: *Mélyen tisztelt Uraim!* „Öt, a hol nagy alkotásoknak felsőbb hatalmak által ihletett erői működnek arra, hogy az a nagy gépezet, melyet a politikai műszótár államnak nevez, minél tökéletesebben működjen: illuzorius lehet, ha egy jelentéktelen tényező — mint a minő magam vagyok — előtérbe lép s habár egy pillanatra is, mégis magára vonja a figyelmet. De meg vagyok győződve arról, hogy a mint a földi igazságnak mindeneket kormányzó hangja onnan a magasból alá száll s azt mindenképp meghallják, — ép úgy innen alulról is fölhat a magasba az az erőteljes gyöngye hang, mely az én kebelemből tör utat magának, hogy meghallja az, a kinek szánya van. Ezt annyival is inkább remélem, mert szavam a Királyhegy ormaitól a borsodmegyei alföldig nyúló földterületen élő ezer — meg ezer szív dobogásának viszhangja s így fizikai fogyatkozásának megfelelő erőt, gyönyörködtető szint ad az a tisztelet, szeretet, elismerés és hála, melylyel a gömörmezei nép körül övezi főispánját, *Hámos László* ur *öméltőségét*. Közlebről Rimaszombat város közönsége boldognak érzi magát, hogy azt a férfiu, kiben a magas kormányának bizalma immár egy évtized óta öszpontosul, mint polgárt sajátjának tekinti, — erre büszke is s úgy a földi, mint a legnagyobb égi hatalom előtt szívének, lelkének teljes hajlandóságával én általam juttatja kifejezésre azon hő óhaját, hogy őt az Isten úgy hozzá tartozóinak boldogítására, mint vármegyénk s hazánk javára sokáig éltesse.“

Majd újra *Wlassics* szólt s gömörmezei képviselő-társaiért emelt poharat, azt kívánva, hogy minden vármegyének olyan képviselői legyenek, mint Gömörnek, kik a közügyek érdekében igen-igen sokat fáradoznak, s akármilyen irányban működnek is, minden párton örömmel látja őket a kormány

Farkas Ábrahám nagy hatást keltett szellemes felköszöntőjében, mint „*legfiatalabb*“ képviselő, megköszöni az elismerést, s hangsúlyozza, hogy a mai ünnep a vármegye székvárosának az ünnepe, s erre mindig büszkeséggel fog a város gondolni. Kiemeli, hogyha van is itt a lakosság között pártkülönbség, a haza szent ügyének szolgálatában teljes egyetértés uralkodik, s ezért az egyetértésért üríti poharát! (*Viharos éljenzés.*)

Bodor István reflektál a miniszter szavára, hogyha miniszterek nem volnának, kit szidnának államköltségen? Azt mondja, hogy a megyei kormányzatban a mindenképp felelős alispán is körülbelül ilyen helyzetben van, s őt, — ki állását közmegelégedésre, szeretet és tisztelet által övezve tölti be, — élteti.

Gróf Andrássy Géza a tanári kart dicséri s különösen *Baksay* Istvánról szólva nagy elismeréssel, értük emel poharat.

Baksay István nyomban felszólt s előre boesátva, hogy 53 éves tanári pályáján igyekezett növendékeibe beoltani az ő gondolkodását és érzelmeit s törekedett mindegyiket „*saját képére*“ formálni, — megemlékszik *Farkas* Ábrahámról, ki — mint egykori tanítványa — az ő családi körében élt és most imé, csakugyan az ő „képét viseli.“ A megye képviselőit s különösen *Farkas* Ábrahámot élteti, végezvén szellemes felköszöntőt azzal a pompás kívánsággal, hogy „viselje még az én képeket — legalább tíz esztendeig!“

Az általános derűtséget keltett tősz után *Fáy* István kéri, hogy ne vegyék rossz néven, ha egy dissonans hangot vegyít az illusztris társaság harmonijába. Mint függetlenségi párti képviselő — ki elveiből egy hajszálnyit sem enged — szól s bár a parlamentben, mint politikai ellentelnek állnak szemben pártja és a miniszterek, de kijelenti, hogy ezek a miniszterek tisztelt, szeretett és becsült ellenfelei. Megkívánja, hogy az ő meggyőződését tiszteljék, de ő is tiszteli a másét s látja, hogy az a politikai irányzat, melynek *Wlassics* és *Fejérváry* hívei, az ő meggyőződésükben gyökerezik. A cél különbömben egy, csak az út különbömben. E napon az általa véghetetlenül tisztelt és nagybecsült két miniszter homloka körül díszes koszorút fontak. Egy virágzálat, az ellenpárt őszinte tiszteletének és szeretetének virágát ő is betűzi a koszoruba s kijelenti, hogy az ünnepelt két miniszter az ő eszményképe s előtűk mint emberek és miniszterek előtt meghajlik. Nem félti Magyarországot, míg ilyen miniszterei vannak! (*Lelkes éljenzés.*)

Hámos László főispán örül, hogy a vármegye több kiváló férfiat ma bemutatthatta a minisztereknek s biztosítja őket, hogy ezek mind igaz magyar hazafiak. Mint Rimaszombat legidősebb diszpolgára üdvözli a két minisztert. A város fejlődésére és virágzására is emeli poharát kívánja, hogy az a megyének gyöngye legyen s az új diszpolgárok örömeiket találják benne.

Most újra *Wlassics* szólt: Néha úgy jár az ember, mint a kertész — ugymond — ki sorra öntözi a virágokat s utoljára észre veszi, hogy van még egy kedves virágja, melyet meg kell öntöznie. Eszébe jut, hogy *Molnár* Józseffel az elmúlt időkben már kellemes időket töltött, s hogy most is milyen érdekesen elbeszélgetett Rimaszombat város viszonyairól. A város emelkedéséért s annak érdekében teljes odaadással küzd, a vezetők sorában előkelő, kiváló helyet foglaló *Molnár* Józsefért emeli poharát, azt kívánva neki, hogy a város érdekében s a haza javára még sokáig működhessek.

Bodor István feleleveníti *Fejérváry* életéből egy érdekes mozzanatot. Mikor 1851-ben mint fiatal hadnagy Triesztből atyja látogatására Velenczébe akart utazni, a hajóról lekészt. A kikötőben egy vitorlás hajó volt s megtudta a fiatal hadnagy, hogy az Velenczébe készül s egy ott sétáló katonatiszt ki is szerezte számára az engedélyt, hogy a hajón folytassa útját. — Mikor a fedélzeten járt-kelt, meghívást kapott a reggelihez s ekkor tudta meg a piruló fiatal tiszt, hogy az osztrák császár hajójára került. Az a tiszt, a ki az engedélyt megszerelte, *Grünne* tábornok főhadsegéd volt. Elfogyasztott egy csésze keserű és egy csésze megczukrozott theát, s szerencsésen elérkezett Velenczébe. Azóta is hálával gondol mostani királyunk jószágára *Fejérváry*. — mert ő volt a fiatal tiszt. *Bodor* igen kedvesen adta elő ezt a kis történetet s *Fejérváry*t rendkívül kellemesen lepte meg a tősz.

Még *Putnoky* Mór orsz. képvis. szólt s felköszöntötte a kormány bizalmának letéteményesét: *Hámos* László főispánt, ki a vármegye ügyeit igazán szíven viseli s tapintatosan intézi.

A bankett az esteli órákban legjobb hangulatban ért véget.

K—n.

Vármegyei tavaszi közgyűlés. Gömör-Kishont vármegye alispánja a tavaszi rendes közgyűlés f. hó 20—21-ik napjára való egybehívását következő hirdetménnyel teszi közzé:

„Törvény és szabályrendelet értelmében tartandó rendes tavaszi vármegyei bizottsági közgyűlés határidejűl, főispán ur ő méltóságával egyetértőleg a folyó évi *márczius* hó 20. és 21-ik napjának délelőtt 10 órája Rimaszombat városába a vármegye székházának nagytermébe tüzetett ki. — Midőn erről a közönséget ezennel értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, — egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal, a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait az 1901-ik évi vármegyei házi pénztári számadásnak megvizsgálása; a vármegyei kezelés alatt álló összes pénztárak és alapok mult évi kezeléséről vármegyei főpénztárnok és ellenőr által összeállított és számvevőileg megvizsgált számadási főkimutatásoknak és a számvizsgáló bizottság ez érdembeli jelentéseinek tárgyalása; valamint egyéb a törvény 46-ik szakasza értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő közérdekű vármegyei ügyek fogják képezni. — Kelt Rimaszombatban, 1902. február 22-én.

Bornemisza, alispán.

Hirek és vegyesek.

Hivatalos eskü. Ritkaság a törvényték életében azon eset, mely február hó 26-án kir. törvénytékünknek ünnepelesen lefolyt. Az ujonnan kinevezett négy közhivatalnok: *M e d v e c k y* Sándor kir. közjegyző, *dr. Mészáros* István kir. ügyész, *Velesz* Ferencz kir. albiró és *dr. Fülöp* Dező kir. törvénytéküi jegyző egy és ugyanezen helyen, ugyanegy időben tette le a kir. törvényték teljes ülési tanácsa előtt a hivatalos esküt, mely alkalmából kir. törvénytékünk érdemes elnöke *Kubinyi* Aladár szívhöz szóló szép beszédet intézett a kinevezettekhez, kik meghatottan mondtak köszönetet a megemlékezésért.

Uj államtitkár. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter lemondásával kapcsolatban a fővárosi lapok foglalkoznak a szinte megüresedése jövő államtitkári állás betöltésével is. Örömmel fejezzük ki midőn olvassuk, miszerint ez állásra vármegyénk egyik főura s nagybirtokosa a dédesdi kerület országgyűlési képviselője dr. gróf Serényi Béla van komolyan kiszemelve, aki számos kereskedelmi irányu, kiváló gazdasági tudásra valló költségvetési beszédével méltó feltűnést keltett, — s vármegyénk gazdasági és kereskedelmi életének új irányt adott: hisszük, hogy e kiváló férfit a közel jövőben a díszes új állásába fogjuk méltóan üdvözölni.

Esküvő. Lengyel Iván vármegyei aljegyző — városi ifjuságunk egyik kedvelt tagja — folyó hó 5-én esküdt örök hűséget özv. Mészáros Kálmáné szeretetre méltó művelt leányának Malvinnak. A polgári aktus a vármegyei kistermében folyt le, s Bornemisza László, ki az anyakönyvvezető tisztét végezte, emelkedett szellemű beszédet intézett a fiatal párhoz. Tanúk voltak: Lukács Géza vármegyei főjegyző és Török György; nyoszolyolányok: Lukács Margit és Lengyel Ilona, vőfélyek: Okolicsányi János és Mészáros I. Az egyházi áldást a fiatal pár az ev. ref. templomban nyerte el. Állandó boldogság kísérje a szép frigyét!

Igazgatósági elnökválasztás. A gömörmegei nép- és iparbank igazgatósága első ülésén a Bak-say István lemondása folytán megüresedett elnöki állásra Boczkó Dániel igazgatósági tagot választotta meg. Az új elnök működésének sikereihez nemcsak a pénzügyet, de az intézet iránt érdeklődő közönség is szép reményeket fűz.

Március 15. A helybeli kaszinó és polgári olvasókör március 15-én szokott módon ez idén is bankettel ünnepli meg. A kaszinó e tárgyban ma, szerdán délután választmányi ülést tart. A főgimnáziumi ifjuság délután rendezi hazafias ünnepélyét a tornaacsarnokban.

Egyházak és állam egyetértése. Rozsnyóról írják lapunknak: A felekezeteknek egymás között és ezeknek ismét az állammal való közös egyetértés ritkaság jele mutatkozik. A d. a. b. u. l. a. községben, a hol több mint egy évtized óta nem lévén semmiféle iskola, száznál több iskolaköteleme gyerek oktatás nélkül maradt, a miatt, hogy a róm. kath. és az ág. h. ev. egyház hűvei, anyagi erejük elégtelensége miatt sehogy sem tudtak külön-külön felekezeti iskolát felállítani; mignem Józsa Antal kir. tanfelügyelő kezdeményezésére, Fábrián Ferenc kanonok, Terray Gyula főesperes és Járossy Endre igazgató közreműködésével sikerült hosszas fáradozás után egy közös állami jellegű iskolát szervezni, melyben a tanítók kinevezése, hitoktatás s egyéb más kérdések szempontjából a felekezeti érdekek szerződésileg teljesen biztosítottak, a községben lévő kétféle felekezet elöljárósága a közös cél érdekében az államosítást nemcsak elfogadta, hanem ahhoz erejéhez mért anyagi hozzájárulást is biztosított. — Az iskola szeptemberben kezd meg működését; gondnokságát pedig Hámos László főispán már most kinevezte. Így lett annak elnöke Fábrián Ferenc plébános és apát-kanonok, rendes tagjai pedig Terray Gyula gömöri ág. hitv. főesperes, továbbá: Mindszenti József, Kellner László, Hramecz György, Keszi Pál és Roxer Gyula. A község lakossága hálás szívvel gondol az iskolaalapítás körül érdemeket szerzett közreműködőkre, de különösen Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszterre, aki bőles hozzájárulásával lehetővé tette, hogy e kis magyar községnek népoktatásügye ilyen kedvező módon rendeztetett.

Esküvő. Pényes családias jellegű esküvő folyt le folyó hó 3-án Csoltán özv. Hegyessy Sándorné házában. Leányának Lolának ekkor esküdt örök hűséget kir. törvényszékünk egyik tehetséges hivatalnok dr. Fülöp Dezső. Tanúk a polgári eskünél Máriássy László vármegyei árvaszéki elnöke és Farkas Zoltán földbirtokos voltak. A fiatal pár esküvő után városunkba utazott. — Állandó boldogság legyen osztályrészük.

Hivatalvizsgálat. Mint már előző számban is jeleztük, Kocsis Lajos pénzügyminiszteri titkár a pénzügyigazgatóság hivatalainak vizsgálata végett városunkba időzött. Nyolcz napi szorgos, lelkiismeretes és tárgyilagos beható vizsgálatát befejezve, tegnap városunkból elutazott. Örömmel értesülünk, miszerint ugy az igazgatóság vezetésével, ügykezelésével, valamint az egyes hivataloknál is a legnagyobb rendet és pontosságot talált s elismerését fejezte ki a hivatalok vezetősége előtt.

Nemes tett. Valóban nemes cselekedetnek kell neveznünk a mi önző korunkban Knöpfler Károly kokovai gőzfűrésztulajdonos urnak ama szép adományát, hogy ő, mint kokovai birtokos és róm. kath. vallású ember, legközelebb a nyustyai ág. hitv. ev. egyházközség új orgona-alapjának a gyarapítására nagylelkűen 100 koronát ajándékozott. — Midőn a nyustyai ev. egyházközség elnöksége Knöpfler Károly urnak ezen példaszerű áldozatkészségét ezúton — a nyilvánosság előtt is — a legmélyebb köszönetének őszinte kifejezésével viszonozza, egyszersmind közhajként kívánja, hogy a nemes adakozó ur ezen és sok hasonló szép tetteinek önmagában rejlt legszebb jutalmát, elismerését még sokáig, boldogan élvezhesse!

Halálozás. Özv. Institörisz Endrené, Institörisz Endre helybeli köztisztviselőben álló ügyvéd édesanyja e hó 2-án éjjel 88 éves korában elhunyt. A megboldogult szép kort ért tisztességes matróna, egyike volt Rimaszombat legidősebb lakosainak s egyike volt azon régi jó öregeknek, kik az elmúlt, messze eső idők dolgait az ő természetes egyszerűségével, de élénk színnel és üde emlékezettel tudta elmesélni az újabb nemzedéknek. Csendes visszavonultságban élt kis lakásán, gyermekei, unokái és dédunokája meleg szeretetében találva örömet. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében!

Pályázat. A rimaszombati kir. törvényszéknél kinevezés folytán üresedésbe jött aljegyzői állásra az igazságügyminiszternek f. évi február hó 17-én 2055. sz. a. kelt rendelete folytán pályázat hirdettetik. — Felhívatnak ennél fogva mindazok, — a kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy életkorukat, elméleti képzettségüket, nyelvismereteiket, eddigi alkalmaztatásukat és hadkötelezettségi viszonyaikat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a bírói ügyviteli szabályok 5. §-ának megfelelően, két hét alatt Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnöknek adják be.

Az új főgimnáziumra készítendő pályatervek határideje f. hó 1-én lejárt. Összesen 23 mű érkezett. S mint halljuk, sok szép tervből válogathat a főgimnázium igazgató-választmánya. Reményünk tehát, melyet a nyilt

pályázat eredményéhez fűztünk szépen teljesült. Élénk érdeklődéssel várjuk a bizottság döntését s a megjutalmazott terveket. — A főgimnázium építés-ügye is nagy lépéssel halad a megvalósulás felé. A magyar jelzálog és hitelbank vezérigazgatója a nemes intézmény és cél iránti jóindulattal szöbelileg felajánlotta és megígérte, hogy a miniszteri törlesztéses kölcsönt teljes egészében készpénzben beváltja, illetőleg lebonolyítja minden levonás és veszteség nélkül. E váratlanul kedvező eredmény és fordulat első sorban Bornemisza László alispán és igazgató-választmányi társelnök befolyásának és lelkes buzgóságának, továbbá Molnár József igazgató-választmányi tag és Bodor István igazgató nemes ügyszeretetének és buzgó fáradozásának köszönhető.

Gyűlés. A magyar földhitelintézet gömöri vidéki osztálya f. hó 10-én d. u. 1/2 órákor a vármegyei kistermében tartja Máriássy Andor elnöklete alatt ülését.

Közgyűlés. A rimaszombati kerületi betegsegélyző-pénztár 9-ik évi rendes közgyűlését f. hó 9-én vasárnap d. e. 10 órákor tartja a polgári olvasókör nagytermében. A közgyűlésre a meghívók szétküldettek.

Beiktatás. Dr. Mészáros István és Velez Ferenc abból az alkalomból, hogy őket ő Felsége előléptette, illetve kinevezte, kartársaik, jóakaróik s barátaiknak f. hó 2-án délelőtt barátságos villásreggelit adtak, melyen a számos megjelentek ünnepelték a kinevezeteket. Természetesen felköszöntőkben sem volt hiány, melyekben méltatták az ünnepelteteket s mesteröket, vezetőjüket Kubinyi Aladárt s az igazi érdem elismerését a kinevezés által. Dr. Kálniczky Géza elmés, humoros s nagyon élvezetes verses felköszöntőben mondotta el Mészáros érdemeit s köszöntötte föl a törvényszék nevében. Dr. Zehery István mélyen átgondolt, talpraesett beszédet mondott az új ügyszere. Fodor Zoltán a szentháromság egyik tagját Velez Ferenc új albirót élte. Dr. Dienes Gyula a kir. törvényszék érdemud elnökére, a kinevezettek vezetőjére, mesterére szölt s élte Kubinyi Aladárt. Langhoffer Viktor Kovács Géza albirót élte. Máriássy Gyula, mint a járás főszolgabírája, dr. Dienes Gyula, mint az ügyvédség és a sajtó képviselője üdvözölte Mészáros új állásában. Ezenkívül számos dictió hangzott el, életve az ünnepelteteket s a vendégeket.

Tea-estély. A már előre is sikeresnek ígérkező, a gömörmegei és rimaszombati ifjuság által folyó hó 1-én rendezett tea-estély valóban egyike volt ez év erkölcsi tekintetben legsikerültebb mulatságának. Nem voltak tulsokan, — de hisz erre a rendezőség sem számított, — de a kik megjelentek, a legkitünőbb hangulatban mulatták át az éjszakát, a fiatalság egy része pedig még 2-án délelőtt 1/2 10 órákor is táncolt a legjobb hangulatban. A siker dícséri az egész fiatalságot s különösen a mulatság kezdeményezőjét Komáromy Istvánt, ki oly sokat fáradozott, hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön. Jelen voltak asszonyok: özv. Csider Lászlóné, Horváth Józsefné, Illés Gyuláné, Kubinyi Andorné, Kubinyi Bertalanné, Kern Adolfné, Nerhaft Antalné, özv. Marikovszky Istvánné, Medveczky Sándorné, özv. Piller Sándorné, Pongrácz Pálné, Raisz-Marikovszky Emma, Süte Istvánné, Schvara Miksáné, dr. Szeless Ödönné, Szakall Vinczéné, Széplaky Lajosné, Ternyey Jánosné. Leányok: Glos Aranka, Glos Vilma, Illés Ilona, Illés Irén, Kubinyi Klema, Medveczky Erzsike, Piller Ilona, Piller Margit, Polgáry Iza, Polgáry Karola, Pongrácz Helén, Simkó Annuska, Szakall Maresuka, Ternyey Margit.

Választmányi ülés. A helybeli polgári olvasókör új választmánya Rabely Miklós elnöklete alatt f. hó 3-án tartotta első ülését, melyen az elnök szívélyes szavakkal üdvözölte az új választmányt; bejelentette a lapunkban már említett értékes és szép adomány az „osztrák magyar monarchia diszkötésű teljes mű megérkezését, továbbá, hogy Tóth Béla építész 3 darab festményt ajándékozott a körnek, végül hogy a rimaszombati takarékpénztár 200 koronával a kör alapító tagjai sorába lépett. A választmány őszinte sajnálkozással vette tudomásul, hogy Schulhof Pál a vigalmi bizottság elnöke eddig viselt tisztéről leköszönt; elhatározta a választmány, hogy elismerésének és köszönetének jegyzőkönyvileg ad kifejezést. Helyébe a vigalmi bizottságnak már éveken át volt elnökét: Dr. Kármán Aladárt választották meg.

Helyreigazítás. E lap 9-ik számában a helybeli pénzügyintézeteknek imént lefolyt közgyűléséről szóló jelentésben foglalt némely kifejezésére legyen szabad reflektálnom. — Évek során csaknem uton-utfélen volt észlelhető az a stereotip elégedetlenség, melylyel a takarékpénztár és a népbank igazgatói és felügyelői állások betöltése körül zsongott. Nem értette az a „duzzogó elem“ — mert fölvilágosítást sem kapott róla — azok intencióját, kik a két pénzügyintézet vezetésének ezt a módszerét találják ez idő szerint alkalmasnak, minthogy az egyesítésnek ideje még nem következett be. Fölszólalásomnak egyébe ezéjje s ezert nem lehetett, mint proprio motu — tehát megbízás nélkül — azt a kérdést és nem indítványt tenni a takarékpénztár igazgatóságához: „vajjon szükségesnek és hasznosnak találja-e továbbra is a t. Igazgatóság, hogy az igazgatás és felügyelet a két pénzügyintézet közt illetően kölesönös alakjában fenntartassék?“ Az adott válasz szükségesnek és hasznosnak nyilvánítván a két pénzügyintézet közt meglévő kapcsolatot, legott kifejeztem megnyugvásomat, mert az igazgatóság eme hivatalos kijelentését alkalmasnak találtam az elégedetlenség megnyugtására. — A többit nem bolygatom, mert a szószaporításnak nem vagyok barátja. Csupán arra utalok, hogy e fölszólalás, mely a közli szerint „nem volt eléggé szerencsés hangon megtartva“ s hogy „a kívülről behozott eszmével és hanggal tulajdonképen mit akar?“ nem érdemelte meg tiszta szándékánál fogva ezt a referenci hangot. Ki a nyilvános téren szól és cselekszik, a kritika elé áll; de az is, ki gyanúsit. Fábry János. (Közéletünk tisztas alakjának e nyilatkozatát kiadjuk, de őszintén szölvá, nem értjük, először azért, mert mi egy szóval se mondtuk, hogy ő indítványt tett, világosan írtuk azt, hogy felvetette a kérdést olyan formán, a mint ő maga leírja. A hang pedig az általános vélemény szerint sem volt szerencsés, sőt a felszólaló ur sem hiheti annak, mert kijelentette, hogy egy szót sem szölv, ha tudja, hogy felszólalása bántó hatást fog előidézni. Azt jegyezzük meg meg, hogy mi is számot szoktunk vetni azzal, hogy a mit nyilvánosan mondunk, az kritika tárgyát képezi; s éppen ezért távol állott tőlünk a gyanúsításnak árnyéka is, miről ez esetnél szó sem lehet, s az érintett cikkből ez ki sem olvasható. Szerk.)

Geyer Stefi, a 13 éves hírneves hegedű-művész, ki mindenféle óriási sikert arat s ki a fővárosi közönséget lázba hozza remek művészi játékával e hó folyamán városunkban hangversenyt rendez, melyre már most lehet- Léva i Izsó könyvkereskedésében előjegyezni.

Kaszinó-estély Nagyrőczen. Március 1-én a nagyrőcei társalgó- és olvasó-egylet egy szükkörű, de jökevény határtalan s minden tekintetben teljesen sikerült estélyt rendezett, mely vacsorával kezdődött és reggelivel végződött. A körülbelül 90 főnyi társaság mintegy egy családot képezett, s az ennek következtében előállott fesztelenség az amugy is jökevény annyira fokozta, hogy a különben csak 16 tánczó párból álló társaság közül késő reggelig senki sem gondolt a hazamenésre. Hála legyen a papnak, aki a mulatságot oly élénk színekkel tudta másnap délelőtt az evangélikus templomban lelesteni a híveinek, hogy ezek kedvet kapva, másnap csakugyan fikevesztett jökevényvel folytatták a tánczot kivilágos kivirradtig. Ezen böjti farsangolás különben természetesen tünik fel az előtt, a ki tudja, hogy Nagyrőczen az egész farsangot végig böjttölték. B—t.

Batyu-bál. A rimaszombati polgári olvasókör saját helyiségében a régi szokáshoz híven, e hó 2-án tartotta batyu-bálját, a mely minden tekintetben kitünően sikerült. Este 9 órától éjfélig folyt a táncz, ekkor aztán a fehér asztalok mellett izletes ételeket szolgáltak fel. A pompás vacsora után ismét megkezdődött a táncz s tartott a hajnali óráig. A négyest mintegy 40 pár tánczolta. A batyu-bál sikeréhez nagyban hozzájárult Bodor Lászlóné, ki ez alkalommal a gazdasszony szerepét vitte s igyekezett mindenki igényét kielégíteni. Mellette Schulhof Pál a vigalmi bizottság elnöke gyarapította ez este is már eddig szerzett érdemeit.

Szülelővizsgája. A vármegyei közközházal kapcsolatos alsófoku szülelővizsgálat tanfolyam második — öt nyelvé — kurzusa február hó 28-án nyert befejezést. Ez alkalommal dr. Löcherer Tamás igazgató vizsgán mutatta be a szülelővizsgálat tanulmányi eredményét. A vizsgán megjelent a kormány képviselőjében dr. Hajós Béla egészségügyi felügyelő és dr. Fėja Ferenc zólyomi, dr. Okolicsányi János nógrádi, dr. Meskó Miklós gömörmegei tisztí főorvos. A tanfolyam hallgatói szép készütségről tettek tanúságot, a miben kétségkivül főérdeme van az oktató igazgatónak. — Az új — magyar nyelvű — tanfolyam, melyre már 14 szülelővizsgálat érkezett be, f. hó 1-én vette kezdetét.

Sorozás. Az idei sorozás f. hó 3-án vette kezdetét nálunk. Első napon Rimaszombat város állította elő hadköteles ifjuságát. Ugy halljuk, hogy az eredmény igen szép volt, a mennyiben 80 közül 24-et soroztak be. Másnap a rimaszombati járás állítása következett s most is az folyik. Polgári elnökként Lukács Géza, orvosként dr. Meskó Miklós főorvos működik. A bizottság tagjai: Zikely József őrnagy és Janousek Alajos főhadnagy a 25. gy. ezredtől, Sulyok Mór őrnagy és Farkas Aladár főhadnagy a 16. honv. gy. ezredtől, ezredorvosok: dr. Vermisovszky János a közös hadseregétől, dr. Ádám Endre ezredorvos a honvédségtől.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jóbarátok és ismerősök, kik a minket ért nagy csapás okozta bánatunkat szives részvétükkel enyhítették, fogadják hálás köszönetünket. — Nagy-Rőcze, 1902. március 4.

Özv. Hrk Istvánné és leánya.

Panasz. A közönség köréből panaszos levelet kaptunk, melyben arról értesítenek, hogy a vasuti állomáson a perron-jegyet oly szigoruan követelik, hogy még cseleledet sem engednek a perronra, ki a podgyaszt felsegítené vagy az érkezéktől átvénné. Hát ez csakugyan nem helyes, mert nagy állomáson, hol van megfelelő podgyászszállító személyzet, lehet e reedetlenség érvényt szerezni, de nálunk, hol sokszor 2—300 lépésnyire a pályaházat túlhaladja a vonat, s hasztalan kiáltozunk podgyászszállító után, igazán kiméletlenség a közönséggel szemben a kiadott reedetlethez ragaszkodni. Felhívjuk az illetékes forum figyelmét arra, hogy itt a podgyászszállításra szükséges ember nincs, s semmi sem okolja meg az intézkedés helyességét.

Felülfizetések. Rimaszombati jötevény nőegylet és fehéreszt egyesület 1902. március 1-én tartott tea-estélyén felülfizettek: Dapsy József és neje 4 korona, Széplaky Lajos, Marikovszky Emma, Horváth József (Csiz), Kubinyi Bertalan, Szemann Endre, özv. Piller Sándorné, Soós Ferencné 2—2 korona, Gömöri Miksa 10 korona, Volf főhadnagy 1 korona. Összesen 29 korona.

Anyakönyvi kimutatás az 1902. évi január és február havában a helybeli kir. anyakönyvi hivatalban bejelentett születési, házassági és halálozási esetekről: Született: 13 fiú és 9 leány, ebből 1 fiú halva született. Házasságot kötött: Marton Miklós Czikora Máriával, Havasi János Hollausz Annával, Valkóczy Samu Tóth Margittal, ifj. Sáfán János Cziprusz Máriával, Rózsa József Pavlik Zsuzsannával, Garai Antal Adám Reginával, Vértes Farkas Beck Amáliával. Elhaltak: Banyai László 1 1/2 éves, *id. Csernak Márton 24 éves, *Kovács Géza 1 1/2 éves, özv. Kocsis Andrásné 72 éves, özv. Burszky Sámuelné 52 éves, *özv. Ambrus Andrásné 80 éves, Volkó Mátyás 74 éves, Turnyi János 70 éves, *Koncsek Andrá 42 éves, özv. Brenner Morné 98 éves, *özv. Király Mátyásné 56 éves, Ferjencsik Zoltán 5 hónapos, *Wittner Márton 23 éves, *Vince Márton 28 éves, Weisz Simonné 32 éves, *Csaba József 43 éves, *Mariancsok János 66 éves, Sramkó Emília 58 éves, Belanyecz Pálné 58 éves, Hronecz Pál 43 éves, *Bán István 52 éves, Sebők Erzsébet 1 éves, Hrebál Ilona 17 napos, *ifj. Urbán János 33 éves, *özv. Okolicsányi Antalné 73 éves, *Simonkovic Brunóné 46 éves, Kálmán Julia 8 napos, *Dulovics Gusztáv 56 éves, Koós István 3 éves, *Babarik Mihály 8 hónapos, *Vályi Albert 49 éves, *Laurensik András 28 éves, Kalocsai János 6 hónapos, *Krausz Erzsébet 3 éves, Bálint Andrásné 26 éves. A *-gal jelöltek a helybeli közközházban haltak el.

Szerkesztői üzenet.

M. Boesánat, de az „indítványrai“ 54 soros „körmondatabani“ válaszokra, bár szölvani „kellenek“, „szerkesztőségünkneli“ „fogalmazási szakmánál“ fogva magunkat nem hajlandósítjuk.

Cs. M. N.-Rőcze. Elnézését kérjük, de közleménye térszűke miatt kimaradt. A beszéd más lapban ugys megjelent, s ez esetben mindig lemondunk a közlésről. Az ünnepélyről pedig bár röviden — de már megemlékeztünk.

Többeknek, kik ezikkeket és tudósításokat küldtek be, szives türelmet kérjük. Az aktuális események kiszorították közleményeiket.

Hirdetmény.

1201. Polg. 1902. sz. — Hivatalosan közhírré tétetik, miszerint **Medveczky Sándor** ujonnan kinevezett rimaszombati kir. közjegyző hivatalos működését **Rimaszombatban, Koháry-utca 20. szám alatt 1902. évi márczius 1-én megkezdte.**

Rimaszombati kir. törvényszék 1902. február 27-én.
Cseh, kir. tszéki bíró.

Eladó.

Rimaszombatban, a **Kispást-utca 8. szám** alatt lévő új ház, mely áll 3 szoba, 1 alkoven, konyha, kamra s 3 pincéből a szükséges melléképületekkel s egy szép kerttel szabad kézből eladó. Értekezhetni lehet ugyanott **ifj. Gasko János**sal.
1-*

Pályázati hirdetmény.

376. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. városánál rendszeresítve lévő és választás alá eső előjárásági tagok megbízatási ideje lejárván, a

3600 koronával díjazott polgármesteri-,
1000 koronával díjazott közgyámi-,
1600 koronával díjazott mérnök, építész-tanácsos-,
1000 koronával díjazott gazdasági tanácsosi-,
1000 koronával díjazott közigazgatási tanácsosi-,
1400 koronával díjazott számtanácsosi ellenőri-,
800—800 koronával díjazott két ügyészi-,
1400 koronával díjazott pénztárnoki-,
1400 koronával díjazott alkapitány, katonai előadó-,
esetleg előléptetés folytán megüresedő
2400 koronával díjazott főjegyzői- és
1600 koronával díjazott aljegyzői állásra pályázat nyitattik

Felhívtnak azért mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényüket, a külön minősítéshez kötött állásoknál az 1883. I. t. cz. 1., illetve 3. §§-ai rendelkezéséhez képest felszerelve, **folyó évi márczius hó 22-ének** délelőtti 12 órájáig polgármesternél nyújtsák be, a jelenleg hivatalban állók pedig ugyanott szóbelileg jelentkezzenek.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselőtestületének 1902. évi február hó 24-én tartott közgyűléséből
Kisbonthy Gyula, h. polgármester.

Kiadó lakás.

Egy kisebb, három szobából és a hozzá való mellékhelyiségekből álló lakás, valamint egy 4 lóra való istálló a hozzá való szénapaddal **május 1-től** béreadó **özv. Stelkovich Istvánnál** Rimaszombatban, Losonczy-utca 13. szám alatt.
2-*

Kiadó üzlethelyiség.

A város legélénkebb forgalmu utcájában: a **Deák Ferencz-utca 6. számú** házban (a volt nagyfőzsde helyisége) egy szép üzlethelyiség lakással együtt azonnal bérebe kiadó. — Értekezhetni lehet ugyanott a tulajdonos **Sonnenschein Miksánéval**.
1-3

Pályázati hirdetmény.

Fülöp Szász Coburg Gothai hercege vasgyárainál Pohorellán

a vasgyári orvosi állás

Helpa székhelyvel (Gömör-Kishontvármegye) betöltendő

lévén, arra ezennel pályázat nyitattik. Pályázni kívánók felhívtnak, miszerint ebbeli szándékukat alulírott igazgatósággal az **1902. évi márczius hó 20-ig** — később érkező megkeresések figyelembe nem vétethetvén — közölni sziveskedjenek, mely is érdeklődőknek az állás mikénti javadalmazása s a teljesítendő kötelek tekintetében fölvilágosítást nyújt.

Ezen orvosi állásnál, a mennyiben az körorvosi teendőkkel és házi gyógyszerter tartás kötelezettségével van egybekötve, **a tót nyelv ismerete is kötelező.**

A kinevezett orvos, állását **legkésőbb az 1902. évi május hó 1-én** elfoglalni köteles.

Pohorella vasgyár, 1902. évi február hó 27-én.

Fülöp Szász Coburg Gothai hercege
Ó Fensége vasgyári igazgatósága:
Schröder s. k.
1-2

Lakásváltoztatás.

Van szerencsém tisztelt megrendelőim és ismerőseim szives tudomására hozni, hogy eddigi **lakásomat** és

férfi-szabó műhelyemet

a Jánosi-utczából a **Kossuth Lajos-utca 24-ik szám alatti házba** helyeztem át, — és egyuttal jelentem, hogy a lagujabb **tavaszi divat szövetmintái megérkeztek.**

Szives megrendelés és látogatásért esd
Rimaszombat, 1902. február 15.

REMENYIK SAMU,

3-3 férfi-szabó.

Arverési hirdetmény.

97. sz. — A rozsnyói takarékpénztár és zálogház részvénytársaság megkeresése folytán közhírré teszem, hogy a **Friedmann Aron jolsvai lakos** tulajdonát képező **hat darab Schlosser K. L.-féle műalmi elsőbbségi részvény folyó évi márczius hó 10-én délután 3 órakor** a rozsnyói takarékpénztár helyiségében tartandó nyilvános árverés útján el fog adatni.

Rozsnyón, 1902. február hó 28-án.

Dr. Markó Sándor, kir. közjegyző.

Malom

április 1-től haszonbérbe adó Alsó-Szuhán.

Hirdetmény.

3155. sz. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömörmegeyi takarékpénztár** végrehajthatónak, képv. **dr. Cziner Miksa** ügyvéd által **Szilágyi Sándorné szül. Elek Etelka** végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben az árverést a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén lévő kövii községében fekvő a kövii 9. sz. tjkönyvben A. I. 2—5. sorsz. alatt bevezetett kert, szántó és rétekből álló ingatlanok (1/3-ad) egyharmad részére vagyis Elek Etelka Szilágyi Sándorné jutalékára 1200 korona, továbbá az ugyanottani 129. számú tjkönyvben A. I. 1—7. sorszám alatt foglalt 113. és 116. helyrajzi számú ház, annak tartozékai: kert, erdő-legelő, szántó és rétekből álló ingatlanokból fentnevezettnek egyhatod (1/6) részére jutalékára 800 korona, s végül az ugyanottani 270. sz. tjkönyvben A. I. 1. sorszám alatt bevezetett erdőből álló ingatlanok egyharmad (1/3) részére ugyancsak fentnevezettnek jutalékára 800 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902. évi márczius hó 27-ik napjának** délelőtti 10 órakor Kövi községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 120 koronát, 80 koronát és 80 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42 §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén, 1901. évi december hó 21-én.
— A nagyrőcei kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Deasewffy, kir. bíró.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank

Főintézet: Budapest.

Fiókok: Pozsony, Kolozsvár, Fiume, Kassa.

Alaptőke: 30,000.000 korona.

T. cz.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy **Kassán (Fő-utca 11. szám alatt)** a

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank

KASSAI FIÓKJA

czég alatt fiókot nyitottunk. — A fiók működését 1902. február hó 15-én kezdte meg és üzleti köre a következő:

Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek vásárlása és eladása.

Kölesönök nyújtása értékpapírra és ércpénzekre folyó-számlában vagy előre meghatározott összeggel és megállapított lejárattal.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Tőzsdei megbízások teljesítése a budapesti, bécsi vagy külföldi tőzsdéken.

Korona vagy külföldi értékre szóló váltók és utalványok leszámitolása, illetve vásárlása.

Korona vagy külföldi értékre szóló utalványok és hitelek kiállítás, a bel- és külföld minden nagyobb piacára.

Takarékbetétek elfogadása könyvecskére vagy folyó- (cheque) számlára.

Szelvények beváltása, igérvények eladása, egyáltalán mindazon üzletágak művelése, melyek a bank- és váltó-üzlet köré tartoznak.

A fiók vezetősége mindenkor lelkiismeretes és megbízható fölvilágosításokkal szolgál tőkebefektetésekre vagy tőzsdei műveletekre nézve.

Fiókunkra nézve ugyanazon elvek mérvadók, melyeket mi itteni központunkban követünk; működésében hathatósan támogatni fogjuk, mi által azon helyzetben lesz, hogy minden a bank-szakmába vágó ügyet gyorsan és a legkedvezőbb föltételek mellett fog elvégezhetni, miért is kérjük szolgálatait előforduló alkalommal igénybe venni.

Teljes tisztelettel:

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank.